

Com á bon estadista, com á gran diplomátich, com á excel·lent patrici y abnegat home de Govern, tota sa labor parlamentaria ha girat entorn d'un objectiu, perseguint un ideal grandió, noble y honrat, una suprema aspiració com á verb de la política regeneradora que anys há preconisa, reventar á n' en Silvela qui per sa part no moguentse dintre de aspiracions menos elevades y nobles que les del seu contrincant, també ha fet prodigis d' oratoria no sols pera pararli 'l cop, sino que també pera pujarli de peus sobre 'l ventre.

Aixís se comprén que les darreres funcions del Congrés hagin sigut de primera, d' aquelles en que 's veu el rótul que fa les delícies dels empresaris, *quedan despatchadas todas las localidades*. Els aficionats á aquest espectacle nacional, tant digne y tant nacional com els toros, han gosat de debó ab les *florituras* y primors d' aquests dos gegants de la polémica, d' aquests dos *artistas de la palabra*, que 'ls hi diu la Pardo Bazán, d' aquests colossos del parlamentarisme segons els respectius botafumeyres. Y efectivament es un espectacle verament consolador are que acabém de pérdreho tot, fins la vergonya, considerar que encara 's conserva incolume y esplendorós com may nostre gran Congrés hont en mitj de la general decadencia s' hi veuhen refflorir els bons temps en que 'ls Olózagas, Riveros y altres *colossos*, s' ocupavan en posar els fonaments de la nostra present ditxa y grandesa.

Que te que veurer la cuestió social, ni la crísis industrial de Catalunya, ni 'l conflicte de *jeiteros y trañnas*, ni l' emigració, ni la carlinada, ni la puja dels cambis, ni la baixa dels valors, ni la triquina de Murcia, ni la reguitnada dels moros de Ceuta, ni 'l regionalisme, ni 'n Krüger, ni 'n Chamber-

layn ni res. Que al Congrés hi hagi bronca, *duelo parlamentario* com ara diuhen, que 's parli groixut per bé *¡eso, eso!* exclaman allí, *todo lo demás es pura conversación*.

* *

L' emperador Guillém d' Alemania no s' ha atrevit á rebre á n' en Krüger á causa dels compromisos que tenia contrets, ha dit ell, per por als inglesos, segons tothom. Quan en Krüger vencé á les forces ingleses del Dr. Jamesson, aquest mateix emperador s' apressá á felicitarlo públicament per telégrafo. Are que 'l veu vensut li gira la espatlla y 'l nega com San Pere á Jesuchrist. Aquesta es la justícia humana com deyam l' altre dia, aquesta es la dignitat dels quefes dels estats moderns. Y aixó que 's tracta del soberá més orgullós del seu poder de tota la Europa, del que mesos enrera llensava sos batallops á la China pera venjar la mort del seu representant, cridántloshi que eran els defensors de la justícia y de la civilització cristiana. Es que á China hi ha de hont cobrar-se els honoraris d' aquesta justícia; es un país verge que promet bons esplets als que instaurin aquesta mena de civilització cristiana que retorna en forma de *checks* y lletres de cambi y en Krüger demana una justícia seca. Y aquesta justícia s' ha de defensar per l' amor de Deu.

Y aixó aquets quefes troban que no dona.

X.

LO SALT DE LA NUVIA

(Llegenda Pirenayca)

(Acabament.)

* *

Fa molts y molts anys. Tal volta centuries. Era á la cayguda de la tarde